

Pripomíname si ...

Február 2016

február

Gemov, Alexander Cane

„športovec, tréner (1926 Bulharsko – 16.4.1985 Veľká). S manželkou mali jednu dcéru. V detskom veku sa prisťahoval s rodičmi do Popradu, kde navštevoval ľudovú školu. Jeho rodičia pestovali zeleninu a predávali ju i s ovocím. Cane bol mimoriadne športovo nadaný a hrával futbal, ale najmä ľadový hokej, v ktorom sa už ako dorasteneц objavoval v mužstve dospelých. Tu svojím výkonom aj skoro zakotvil a bol vynikajúcou posilou. Bol považovaný za mimoriadny objav v slovenskom hokeji. Oženil sa a do práce nastúpil do popradskej Tatravagónky, kde pracoval ako robotník. Vykonával aj funkciu trénera v nižšej hokejovej súťaži v Levoči. Ako aktívny hráč odolával rôznym ponukám mimo Popradu, vždy mu ostal verný“ (Kollárová 2004, s. 68)¹.

3. február

Scholtz, Karol Albert

„podnikateľ, strojný inžinier (30.6. (27.6.?) 1857 Matejovce – 3.2.1941 Matejovce). Bol synom Jána Emila Scholtza a Márie, rod. Blasyovej. Oženil sa 15.11.1884 v Kežmarku s Johanou Máriou Handlovou a mali dcéru Agnesu Gertrúdu. Študoval na viacerých technických školách v Mittweide, Stuttgarte a vo Viedni. V Karlsruhe dosiahol titul strojného inžiniera. Pred návratom do firmy Scholtz v Matejovciach vykonával ešte prax v rôznych podobných továrňach v zahraničí. Do firmy nastúpil roku 1881 ako technický vedúci“ (Soják 2001, s. 50-61)².

3. február

Sladkai (Szladkay), Ján

„náboženský spisovateľ, cirkevný hodnostár (4.7.1778 Krupina, okr. Zvolen – 3.2.1841 Spišská Belá). Otec Adam Sladkai, matka Anna. Študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici a v Bratislave. Potom odišiel na univerzitu v Jene. Bol vychovávateľom a od roku 1807 kňazom v Prešove. V roku 1812 farárom a neskôr seniorom 13 spišských miest v Spišskej Belej. Zaoberal sa medicínou, poskytoval zdravotné

¹ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

² SOJÁK, Marián a kolektív. Kapitoly z dejín Matejoviec. 2001.

služby. Bol autorom pohrebnej reči a príležitostnej básne. Jeho dielo sa nazývalo Gedächtnissrede auf Frau Juditha v. Pulszky“ (Maťovčík 1992, s. 279)³.

4. február

Bašiaga, Ján

„ekonóm, hokejista, funkcionár hokejového klubu a rybárskeho spolku (27.4.1924 Hranovnica – 4.2.1981 Poprad). Manželka Mária, rodená Radvaniová, synovia Ľubomír a Peter. Po absolvovaní Obchodnej akadémie v Poprade nastúpil v roku 1945 do popradského pivovaru, kde ako ekonóm pracoval až do smrti v roku 1981. Hrával hokej v mládežníckych súťažiach, čo ho priviedlo aj ku činnosti vo výbore hokejového oddielu, kde účinne pôsobil až do svojej smrti. Dlhé roky bol tiež milovníkom a funkcionárom rybárskeho spolku, kde vykonával funkciu tajomníka. Bol tiež dlhoročným členom cirkevného katolíckeho spevokolu“ (Kollárová 2004, s. 22)⁴.

6. február

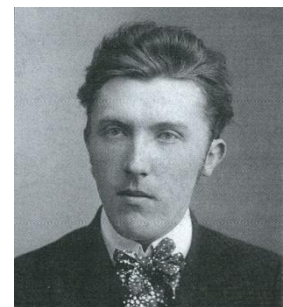
Roxer, Viliam

„lesník (8.5.1822 Poprad – 6.2.1906 Košice). Študoval na stredných školách v Poprade, Miškovci a Levoči, lesníctvo na akadémii v Banskej Štiavnici a na technike vo Viedni. Od roku 1842 pracoval v službách kniežata Koburg-Koháryho. V r. 1848/49 sa zúčastnil v maďarskej domobrane a v Cornidesovom spišskom streleckom pluku. Po porážke revolúcie pôsobil na rôznych veľkostatkoch v Satmárskej a Abovskej župe. Po zavedení katastru bol ako lesný inšpektor zamestnaný v bansko-bystrickom a košickom obvode. V Košiciach žil na dôchodku, ale aktívne sa zapájal do verejného života ako člen mestského zastupiteľstva (1884) a svoje pripomienky k hospodáreniu a staviteľskému vývoju mesta publikoval najmä v Kaschauer Zeitung. Bol funkcionárom Spolku na ochranu zvierat, členom výboru Uhorského karpatského spolku a predsedom Spolku domobrancov. V Kazinczyho kruhu prednášal najmä svoje spomienky na revolučné boje, o minulosti Tatier a iné témy“ (Mihóková 1995, s. 351-352)⁵.

7. február

Grosz, Ernest (Ernst)

„klavírny virtuóz, hudobný skladateľ (7.2.1881 Kežmarok – 16.3.1931 Memel v Litve, pochovaný v Kežmarku). Narodil sa v rodine profesora a neskôr riaditeľa kežmarského lýcea Ernsta Grosza a matky Laury Alice, rod. Schikedanzovej. Základy hudobného vzdelania dostal od svojej mamy a pod vedením ďalších hudobných pedagógov sa veľmi rýchlo rozvíjal. Už počas gymnaziálneho štúdia vystupoval na koncertoch s náročným repertoárom, písal svoje prvé skladby a dirigoval školský

³ MAŤOVČÍK, Augustín, Jozefína BALLOVÁ, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Milan STRHAN, Jana KÁČEROVÁ, Katarína SCHLENKEROVÁ a Marián MINÁRIK, 1992. Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990). Martin: Matica slovenská. ISBN 80-7090-216-7.

⁴ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

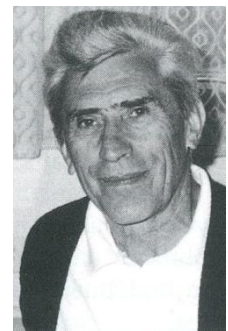
⁵ MIHÓKOVÁ, Mária. Slovník košických osobností 1848-1918. 1995.

orchester. Po skončení gymnázia sa rozhodol venovať celkom hudbe. Postupne študoval na konzervatóriu vo Viedni, potom na Kráľovskej hudobnej akadémii v Budapešti a štúdiá dokončil na kráľovskom saskom hudobnom konzervatóriu v Lipsku. Po ukončení štúdií bol istý čas riaditeľom hudobnej školy v Miškovci, neskôr v Debrecíne a odtiaľ odišiel do vtedajšieho Königsbergu (Kaliningradu), kde pôsobil na konzervatóriu ako profesor hudby. Venoval sa aj dirigentskej činnosti a skladateľskej práci popri častých koncertných vystúpeniach. V Königsbergu si založil rodinu. V roku 1922 sa presťahoval do Heydekrugu, neskôr Memelu (dnešná Klaipėda v Litve). Tu sa stal profesorom hudby. Z Memelu sa pravidelne vracal domov k svojej mame a bratovi Alfrédovi a sústavne koncertoval vo svojom rodnom meste. Keď jeho interpretačné umenie vrcholilo, zasiahol osud v podobe krutej choroby a zomiera. Odtiaľ ho na jeho žiadosť previezli do Kežmarku a uložili jeho pozostatky na večný odpočinok“ (Janovský 2009, s. 11)⁶.

7. február

Kalčo, Juraj

„lekár (7.2.1936 Považská Bystrica – 24.6.2003 Poprad). Základnú a strednú školu absolvoval v Žiline a v Považskej Bystrici, kde v roku 1955 maturoval. V roku 1961 ukončil štúdium na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po promócií nastúpil 1.8.1961 do Nemocnice s poliklinikou v Poprade. Po praxi na internom oddelení pracoval 4 roky ako závodný lekár Pozemných stavieb v Poprade. Potom bol poverený vedením posudkovej služby. Po otvorení novej nemocnice v roku 1974 vykonával funkciu zástupcu primára interného oddelenia. Od roku 1981 bol vo funkcii primára 2. interného oddelenia v Spišskej Sobote, ktoré sa neskôr zmenilo na doliečovací a geriatrické oddelenie. V roku 1990 nastúpil ako námestník riaditeľa OÚNZ. Po dekompozícii okresných ústavov národného zdravia koncom júna 1991 prevzal funkciu riaditeľa nemocnice s poliklinikou. Ako námestník riaditeľa a ako riaditeľ sa podstatnou mierou pričínil o zlepšenie prístrojového vybavenia nemocnice v Poprade. Veľmi významným počinom bolo zavedenie CT prístroja, ktorý bol daný do prevádzky v roku 1991. Pôsobil aj na geriatrickom oddelení. Medzi jeho záujmy patril šport, predovšetkým basketbal, tenis a lyžovanie“ (Kollárová 2004, s. 103)⁷.

8. február

Madánsky (Madanský), Michal

„berolákovec, zberateľ piesní (15.9.1799 Kolačkov, okr. Stará Ľubovňa – 8.2.1856 Spišské Podhradie, okr. Levoča). Strednú školu navštevoval v Levoči, filozofiu študoval v Jágri, v r. 1819-1823 teológiu v Spišskej Kapitule, kde ho aj 16.11.1823 vysvätili za kňaza. V r. 1823-1824 bol kaplánom v Lokci a Trstenej, v r. 1824-1829 v Námestove. R. 1829 ho biskup Jozef Bélik preložil do Spišskej Kapituly, kde spočiatku zastával funkciu katedrálneho kaplána, neskôr vicerektora bohosloveckého seminára (1829-1831). V seminári sa staral aj o pestovanie slovenskej reči medzi klerikmi. R. 1831 sa na vlastnú žiadosť stal farárom v Spišskej Teplici, v r. 1843-1851 bol dekanom štiavnického dištriktu.

⁶ JANOVSÝ, Andrej. Ernst Grosz – hudobný umelec európskeho formátu. 2009.

⁷ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

Počas cholery r. 1855 opatroval a pochovával chorých. Sám sa nakazil, odišiel sa liečiť do bohosloveckého seminára v Spišskej Kapitule, kde aj zomrel. Ako bohoslovec písal latinské básne, spočiatku bol prívržencom Jána Kollára a podporoval jeho snahy o slovakizáciu češtiny. Neskôr, najmä pod vplyvom svojho učiteľa Jozefa Klinovského a Hamuljakovej sestry Anny Veselovskej, s ktorou sa zoznámil počas pobytu v Námestove, sa zapojil do bernolákovského hnutia. Podporoval zbieranie slovenských ľudových piesní, r. 1827 poslal Martinovi Hamuljakovi dvanásť ľudových piesní duchovného rázu, prispel aj do Kollárových Národných zpiewaniek. Na prelome 20. a 30. rokov 19. storočia patril k jadrú mladobernolákovského hnutia, vedeného Martinom Hamuljakom. Podporoval založenie slovenských politických novín, vyjadril ochotu s nimi spolupracovať. Presadzoval prijatie bernolákovskej slovenčiny (Pašteka 2000, s. 851)⁸.

10. február

Reimann, Teodor

„futbalista, hokejista (10.2.1921 Zvolen – 30.8.1982 Trenčín). Jeden z najlepších futbalových brankárov v dejinách slovenského futbalu, reprezentant v ľadovom hokeji, hrával i za HC Tatry – Poprad v útoku spolu s Dr. Martinom Štolcom a MUDr. Zdenom Reitmajerom. Ako futbalový brankár chytal v roku 1942 za AC Svit a v roku 1944 za AC Svit – Batizovce“ (Balejová 1996, s. 116)⁹.

11. február

Lazary, Viktor

„staviteľ (1835 Matejovce – 11.2.1916 Kežmarok). Podľa súpisu obyvateľov z r. 1866 žil v Kežmarku spolu s rodinou Klopsch, z ktorej si vzal za manželku Bertu (1845-1915). Lazary zanechal po sebe v Kežmarku viacero stavieb: bol darcom projektu a realizácie fasády lýcea v čase, keď r. 1865 bolo nadstavané druhé poschodie; pri rozširovaní cintorína v r. 1867-1868 projektoval a realizoval nový vstup – upravil ho na spôsob neskorogotického priečelia s veľkou vstupnou bránou. Predovšetkým bol staviteľom nového evanjelického kostola. V Kežmarku vlastnil tri domy – na Starom trhu, na Hviezdoslavovej ulici a napokon býval v rohovom dome na dnešnej Ulici Dr. Alexandra“ (Baráthová 2009, s. 185)¹⁰.

⁸ KAČÍREK, Ľuboš. Madánsky (Madanský), Michal. 2000.

⁹ BALEJOVÁ, Anna, Marta BORNEMISZOVÁ, Mária OROLINOVÁ a Ľuba RUSNÁKOVÁ. Biografický slovník okresu Poprad. 1996.

¹⁰ BARÁTHOVÁ, Nora, Erika CINTULOVÁ, Jaroslav GROCHOLA, Lucia HARTINGEROVÁ, Milan CHOMA, Vladimír JANČEK, Andrej JANOVSKÝ, Klára KUBIČKOVÁ, Mikuláš LIPTÁK a Jana VÍZNEROVÁ. Osobnosti Kežmarku: (1206 – 2009). 2009.

13. február

Gay, Ján

„náboženský spisovateľ (21.8.1865 Mengusovce – 13.2.1951 North Braddock, Pa., USA). Otec Ondrej Gay – vojak, matka Mária, rod. Šalingová. Po absolvovaní základnej školy pracoval na rodinnom hospodárstve, po roku 1892 bol banským robotníkom v Pensylvánii, v rokoch 1900-1951 bol kolportérom Americkej biblickej spoločnosti v Pittsburghu. Medzi Slovanmi a inými národnostnými skupinami v USA rozšíril vyše 100 tisíc výtlačkov biblie ako aj náboženské knihy vydávané Jánom Chorvátom zo Starej Turej. Náboženskými a protialkoholickými článkami, didaktickými veršami prispieval do časopisov Kresťan (1914-32, Pittsburgh), Svetlo (1901-12, Stará Turá). Bol autorom brožúrok o živote Slovákov v USA písaných z idealistického náboženského stanoviska“ (Mináč 1987, s. 171)¹¹.

14. február

Korponai (Korponay, Korponay de Kamionka), Eduard

„kňaz, kultúrno-osvetový pracovník, spisovateľ (25.9.1814 Levoča – 14.2.1891 Nižné Ružbachy). Študoval na nižšom piaristickom gymnáziu v Podolínci, filozofiu a právo na akadémii v Košiciach, teológiu skončil v roku 1833 na Pázmáneu vo Viedni. V rokoch 1833-1838 bol kaplánom v Poprade, v roku 1838 sa stal farárom a neskôr aj dekanom v Nižných Ružbachoch. Svoj majetok poručil na výstavbu kostola v Lackovej. V ľudovovýchovných snahách, ku ktorým ho dovedli nepriaznivé národnostné, sociálne a hospodárske pomery na Slovensku, nadviazal na prácu Juraja Fándlyho. Propagoval ovocinárstvo a včelárstvo, zakladanie úverových spolkov, snažil sa o hospodárske a sociálne povznesenie slovenského roľníctva prostredníctvom osvetovej práce a literárnej činnosti, v ktorej sa zamerával na boj proti alkoholizmu. V roku 1850 vydal v Pešti v bernolákovčine veršovanú činohru „Pálenka alebo rozličné, nejvíc smutné obrazi pospolitého života, v stred storočia XIX-ho v štyroch dejoch“. Články a básne s ľudovovýchovnou a historickou problematikou publikoval v katolíckych novinách. V roku 1844 založil v Ružbachoch „Braterstvo kresťanskej striezlivosti“. Venoval sa práci v prospech dedinského ľudu, čím rozšíril snaženie bernolákovského hnutia aj na Spiši. Završil snahy katolíckych vzdelancov používať bernolákovčinu ako spisovný jazyk v tomto regióne Slovenska. Od roku 1838 bol tajomníkom Spolku sv. Vojtecha na Spiši“ (Kollárová 2004, s. 113-114)¹².

16. február

Berzevici (Berzeviceus, Berzeviczy), Martin

„krajinský hodnostár (1538 Veľká Lomnica – 16.2.1596 Osiek, Poľsko). Barón pochádzal zo šarišskej vetvy šľachtického rodu Berzevici. Študoval na domácich školách, potom na západoeurópskych univerzitách – právo a filozofiu v Padove, potom vo Francúzsku, najmä v Paríži. Pôsobil ako tajomník palatína F. Nádašdyho a viedenskej dvorskej kancelárie, od r. 1572 v službách sedmohradského

¹¹ MINÁČ, Vladimír, Štefan KRIVUŠ, Michal ELIÁŠ, Štefan VALENTOVIČ, Michal MAHEL, Vladimír CIRBES, Jozef VLADÁR, Karol ROSENBAUM, Ján DEKAN, Štefan KOPČAN, Helena PÁLKOVÁ a Pavol HOLÉCZY. Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990). 1987.

¹² KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

kniežaťa Š. Bátoriho, v roku 1575 bol sedmohradský kancelár. Po zvolení Bátoriho za poľského kráľa odišiel s ním do Poľska, v roku 1576 získal poľský idigenát, v roku 1581 stargrádky, potom sa stal osieckym hradným kapitánom. V roku 1583 sa stal barónom“ (Mináč 1986, s. 236)¹³.

16. február

Gréb, Július Béla Arpád

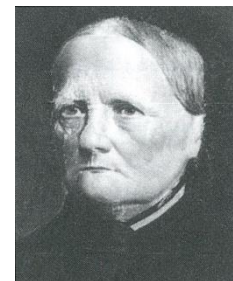
„historik, jazykovedec, stredoškolský profesor (16.2.1881 Veľká Lomnica – 22.12.1944 Aszód, Maďarsko). Do školy chodil vo Veľkej Lomnici, v roku 1900 maturoval na kežmarskom gymnáziu, univerzitné štúdiá v odbore nemčina – klasická filológia absolvoval v Budapešti. Roku 1904 získal doktorát po obhájení dizertačnej práce Die Mundarten des Zipser Oberlandes (Nárečia Horného Spiša). Potom sa dal na pedagogickú dráhu a v rokoch 1906-1923 vyučoval nemčinu a latinčinu na evanjelickom gymnáziu v maďarskom Aszóde v Peštianskej župe. Publikovať začal už v Aszóde. Roku 1906 vydal v Budapešti jediné maďarské dielo A szepesi felföld német nyelvjárása, i to bola do maďarčiny preložená jeho nemecká dizertačná práca. Potom sa na takmer dvadsať rokov odmlčal. Gréb ostal v Maďarsku aj počas predčasného dôchodku – učiteľstvo pre nemoc (pravdepodobne TBC) musel zanechať už roku 1923. Vyučoval už len privátne. Po odmlčaní vychádzali už len nemecké diela – a to v kežmarskej tlačiarni rodiny Sauter. V roku 1922 vydal Mundart und Herkunft der Zipser (Nárečie a pôvod Spišiakov), roku 1926 Geschichte der Gemeinde Grosslomnitz (Dejiny obce Veľká Lomnica), roku 1932 jedinečné dielo Zipser Volkskunde (Spišský národopis) a roku 1943 Zipser Volkspflanze (Spišský ľudový rastlinopis). Kniha o Veľkej Lomnici bola ocenená Spišským spolkom v Amerike. Gréb nerobil len výskumy, ale preštudoval aj obrovské množstvo literatúry. V rukopise – strojopise – čo takmer vôbec nie je známe – ostala jeho bibliografia spišskej národopisnej literatúry Bibliographie der Zipser Volkskunde, ktorú zostavil v Aszóde okolo roku 1930 a dal Ústavu pre vlastivedný výskum v Kežmarku. Od roku 1911 pracoval na jedinečnom diele – spišskonemeckom nárečovom slovníku, ktorý obsahoval viac než 5 tisíc strán a bol pripravený do tlače. Nanešťastie natrafili na rukopis ruskí vojaci, ktorí oslobodili Aszód a keď videli nemecké slová, rukopis roztrhali a spálili – ako fašistické dielo. Toho sa však Gréb nedožil – umrel pri východe z protiletického krytu v Aszóde“ (Labuda 2008, s. 437-438)¹⁴.

16. február

Huszová, Zuzana Juliána

„kultúrna a sociálna činiteľka (10.1.1819 Poprad – 16.2.1896 Poprad). Podporovala manžela Dávida Husza vo všetkých aktivitách. V priestoroch Huszovho parku zorganizovala spoločensko-kultúrnu lotériu 1887, ktorej finančný výťažok bol určený na nákup zbierok a vybudovanie expozície Karpatského múzea. Spolu s manželom založili a financovali prvý sirotinec pre opustené a chudobné deti v Poprade. Po manželovej smrti prevzala na seba jeho aktivity a záväzky, naďalej finančne

¹³ MINÁČ, Vladimír, Štefan KRIVUŠ, Michal ELIÁŠ, Štefan VALENTOVIČ, Michal MAHEL, Vladimír CIRBES, Jozef VLADÁR, Karol ROSENBAUM, Ján DEKAN, Štefan KOPČAN, Helena PÁLKOVÁ a Pavol HOLÉČZY. Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990). 1986.

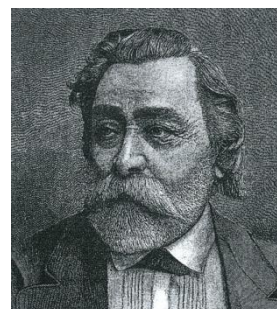
¹⁴ LABUDA, Vladimír a Michal ŠMÁLIK. Dejiny Veľkej Lomnice. 2008.

podporovala múzeum a činnosť Uhorského Karpatského spolku. Zomrela sedem rokov po smrti manžela ako 78 ročná. Rodinná hrobka z pôvodného popradského cintorína sa nezachovala“ (Kollárová 2004, s. 94)¹⁵.

17. február

Hansen, Teofil Edvard Freiherr von

„barón, architekt (13.7.1813 Kodaň, Dánsko – 17.2.1819 Viedeň, Rakúsko). Projektantom kežmarského nového (červeného) evanjelického kostola bol Teofil Hansen – architekt viedenského štýlu, jeden z najlepších architektov rakúsko-uhorskej monarchie. Narodil sa v „Aténach severu“ – v dánskej Kodani. Po štúdiách v rodnom meste, kde patrilo medzi prvých, dostal vďaka svojmu veľkému talentu cestovné štipendium najprv do Berlína a potom do Mníchova, kde študoval u najlepších majstrov. Odtiaľ ho zavolať do gréckych Atén jeho brat Christian, ktorý tam patrilo do skupiny európskych umelcov pozvaných tamojším kráľom. V októbri 1838 sa tam Teofil začal zúčastňovať na archeologických výskumoch, ale aj na prípravách stavby tamojšej Akadémie vied. Potom tam dlhšie pracoval ako žiadaný architekt. Roku 1846 sa presťahoval do Viedne, kde začal spolupracovať s Ludwigom Försterom, ktorého dcéru si vzal za ženu. Onedlho ovdovel, potom sa osamostatnil a spolu s kolegami (1849-1856) postavili najdôležitejšiu svetskú stavbu romantického historizmu vo Viedni – obrovský vojenský Arzenál. Stal sa najdôležitejším staviteľom palácov a budov na veľkej Ringstrasse – okružnej ceste okolo centra Viedne – v tzv. Viedenskom štýle. Ponúkal komplexné projekty – štýlovo čisté až do najmenších detailov vnútorného zariadenia. Plány na výstavbu evanjelického kostola v Kežmarku veľkoryso Kežmarčanom daroval. Hansen navrhol nový evanjelický kostol špeciálne pre Kežmarok – podľa Kostola Miraculi v Benátkach. Základný kameň bol položený r. 1872, dokončený bol však pre nedostatok finančných prostriedkov až r. 1894. Až po smrti svojho tvorcu“ (Baráthová 2009, s. 117)¹⁶.

18. február

Turcerová-Devečková, Helena

„literárna historička, prekladateľka, učiteľka (18.2.1886 Slovaný – 4.11.1964 Bratislava). V r. 1893-1904 študovala na francúzskom dievčenskom gymnáziu v Moskve, potom sa zdokonaľovala v poľštine u príbuzných vo Varšave, od r. 1905 študovala francúzsku literatúru na Sorbonne, na College de France a v Ústave orientálnych jazykov v Paríži, v roku 1913 získala titul PhDr. V roku 1913 sa stala učiteľkou francúzštiny na dievčenskom gymnáziu v Menzelinsku, r. 1914 uskutočnila cestu do Talianska, na spiatocnej ceste sa zastavila v Martine, kde ju zastihla prvá svetová vojna, nemohla sa vrátiť do Ruska a zostala definitívne na Slovensku. Od r. 1915 žila v Jasenovej, od r. 1920 učila slovenský, francúzsky a nemecký jazyk na obchodnej škole v Dolnom Kubíne, od r. 1923 bola v Kežmarku, kde pôsobila dve desaťročia aj ako inšpektorka cudzích jazykov na obchodných učilištiach a na školách pre ženské

¹⁵ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

¹⁶ BARÁTHOVÁ, Nora, Erika CINTULOVÁ, Jaroslav GROCHOLA, Lucia HARTINGEROVÁ, Milan CHOMA, Vladimír JANČEK, Andrej JANOVSÝ, Klára KUBIČKOVÁ, Mikuláš LIPTÁK a Jana VÍZNEROVÁ. Osobnosti Kežmarku: (1206 – 2009). 2009.

povolania. Od r. 1948 žila v Bratislave, kde sa venovala prekladateľskej práci. Bola prvá Slovenka, ktorá získala doktorát na parížskej Sorbonne“ (Maťovčík 2003, s. 253)¹⁷.

19. február

Marton, Ján

„ekonóm, organizátor športu, filatelista (19.02.1936 Starý Smokovec). V Poprade je od roku 1960. Po roku 1990 zabezpečoval zriaďovanie daňových úradov v okresoch Poprad a Kežmarok. Vo voľnom čase sa intenzívne venoval popradskému športu, najmä ako funkcionár a organizátor významných medzinárodných podujatí na území mesta a Vysokých Tatier v oblasti futbalu, hokeja, lyžovania, basketbalu, horolezectva, cyklistiky a motorizmu. V rámci Slovenského olympijského výboru participoval na výstavách olympijskej a športovej filatelie. Získal niekoľko ocenení: Vzorný pracovník MF SSR, 1986; Za zásluhy o rozvoj okresu Poprad, 1981, 1986; Za zásluhy o rozvoj miest Kežmarok, Svit, Vysoké Tatry, 1969-1985; Verejné uznanie III. a II. stupňa za rozvoj čl. telesnej výchovy, 1975, 1986; Za obetavú prácu vo Zväzarme II. stupňa, 1988; Za zásluhy o rozvoj slovenskej filatelie, 2001. Plakety za rozvoj 10 druhov športov od ústredných orgánov. Pracoval v niekoľkých športových zväzoch: Telovýchovná jednota: LVS (Poprad), 1960-1979 [člen výboru TJ]; Lokomotíva Štart (Poprad), 1980-1990 [predseda]; Zväz slovenskej filatelie (Poprad) [podpredseda]; Slovenská olympijská a športová filatelia pri SOV (Bratislava)“ (Anonym 2016)¹⁸.

21. február

Amerling, Karel

„lekár, bioklimatológ, účastník protifašistického odboja (21.2.1886 Praha, Česko – 8.3.1964 Olomouc, Česko). Študoval na gymnáziu a českej univerzite v Prahe. Roku 1911 získal titul MUDr., r. 1938 doc. a v roku 1945 univ. Profesor. V rokoch 1912-1920 bol pracovníkom kliniky prof. Thomayera, v 1. svetovej vojne pracoval v bakteriologických laboratóriách na ruskom a srbskom fronte a vojenskej nemocnici v Prahe. Riaditeľom Štátneho ústavu na výrobu sér v Hraniciach nad Bečvou bol v roku 1919“ (Mináč 1986, s. 56). „Od roku 1921-1927 budoval Liečebňu tuberkulózy a respiračných chorôb v Kvetnici pri Poprade. Tento dobrý organizátor, vynikajúci odborník a zapálený bojovník pre boj proti tuberkulóze svojou činnosťou ďaleko presahoval rámec Kvetnice. V rokoch 1921-1922 usporiadal po celej republike cyklus 21 prednášok na tému Pokus o sanáciu tuberkulózy u železničiarov sociálno-lekárskou metódou. Sanačnú akciu skúšal najskôr na popradskom úseku“ (Matejný 1971, s. 11)¹⁹. Významne prispel k stavebnému rozšíreniu a modernizácii ústavného vybavenia v Kvetnici. Počas okupácie bol účastníkom odboja. Uväznili ho v Dachau, Buchenwalde a v Brne. V roku 1945 sa stal profesorom internej kliniky Palackého univerzity v Olomouci“ (Kollárová 2004, s. 14-15)²⁰.

¹⁷ MAŤOVČÍK, Augustín, Ľudmila ĎURANOVÁ, Anna ŠOURKOVÁ, Alena TÁBORECKÁ, Peter CABADAJ, Zdenko ĎURIŠKA, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Danka LACKOVÁ, Daniela MAMICOVÁ a Dagmar SLAVKOVSKÁ. Lexikón slovenských žien. 2003.

¹⁸ MINÁČ, Vladimír, Štefan KRIVUŠ, Michal ELIÁŠ, Štefan VALENTOVIČ, Michal MAHEĽ, Vladimír CIRBES, Jozef VLADÁR, Karol ROSENBAUM, Ján DEKAN, Štefan KOPČAN, Helena PÁLKOVÁ a Pavol HOLÉČZY. Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990). 1986.

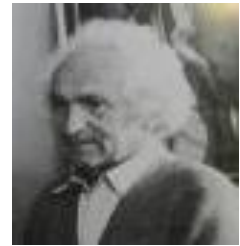
¹⁹ MATEJNÝ, Bohuslav. 50 rokov Liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb v Kvetnici pri Poprade: (1921-1971). 1971.

²⁰ KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESSOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH. Biografický slovník mesta Poprad. 2004.

24. február

Ivan, Ondrej

„maliar, reštaurátor (24.2.1926 Veľká-Poprad). Po absolvovaní Odbornej chemickej školy firmy Baťa vo Svite v roku 1945 odišiel na Akadémiu výtvarných umení do Prahy, kde študoval u prof. Slánskeho a Vratislava Nechlebu na oddelení maliarskych a konzervačných techník. Bol jedným z prvých slovenských absolventov odboru reštaurátorstvo na Akadémii umenia v Prahe. Už ako študent na výstave v Mánese r. 1950 získal prvú cenu za reštaurátorskú prácu. Jeho prax po štúdiách na Akadémii umenia v Prahe, bola v novovzniknutej Slovenskej národnej galérii, pod vedením PhDr. Karola Vaculíka, ktorá začala zhromažďovať zbierky starého i nového umenia. V tomto období (1954-1959) zreštauroval mnohé umelecké diela renesančnej maľby, exponáty Pálfyovskej zbierky aj množstvo ikon. V tejto činnosti pokračoval aj v rokoch pôsobenia vo Východoslovenskej galérii v Košiciach (1959-1965), kde sa venoval reštaurovaniu gotickej tabuľovej maľby, barokovej plastike a ikonovej maľbe. Takmer od začiatku stál pri budovaní regionálnej galérie v Liptovskom Mikuláši spolu s Jankom Alexym a Bedřichom Hoffstädterom. Tu bol neskôr v roku 1977 menovaný za riaditeľa, kde pracoval v tejto funkcii až do roku 1987. Ondrej Ivan ako maliar – tvorca je realista. Realizmus je preň jedinou tvorivou metódou, ktorou zachytáva a vyjadruje svoj vzťah k prírode a rodnému kraju. Technická stránka jeho maľby je ovplyvnená štúdiom veľkých majstrov: Tiziana, Rubensa, Rembrandta, Ruisdaela a iných, ktorých kópie vynikajúco zvládol ako študent. Bohaté skúsenosti získal aj študijnými pobytmi v Amsterdame roku 1962 a v reštaurátorských ateliéroch Ermitáže v Petrohrade. Ondrej Ivan takmer päť desaťročí zameriaval svoje úsilie v prevažnej miere práve na tému krajiny“ (Ondrušeková 2006, s. 3).²¹

26. február

Lukniš, Michal

„geograf, geomorfológ, vysokoškolský profesor (26.2.1916 Zlatno, okr. Nitra – 20.9.1986 Malacky, okr. Bratislava, pochovaný v Bratislave). V rokoch 1948-1959 bol vedúcim Katedry fyzickej geografie na PF UK. V geomorfologickom mapovaní patrí medzi prvých svetových priekopníkov tohto odboru. Má za sebou veľmi úspešnú pedagogickú činnosť (vyškolicil tri slovenské geografické generácie, ktorých výsledky výrazne prispeli k rozvoju geografie v národnom aj medzinárodnom rozsahu a v nemalej miere boli zamerané na Tatry) dopĺňal rovnako úspešnou vedeckou prácou, čo dokumentuje 124 publikovaných titulov. Spomedzi nich je monografia Reliéf Vysokých Tatier a ich predpolia (1976) vrcholným dielom po mnohoročných terénnych bádaniach. Michal Lukniš patrí plným právom medzi popredných znalcov Vysokých Tatier. Pri geomorfologickom mapovaní prešiel každou ich dolinou, vrátane odnoží, až do najvyšších polôh a svoju monografiu podložil tak bohatými faktografickými podkladmi, že ešte aj v súčasnosti z nich čerpajú nielen bádatelia Tatier, ale aj autori turistických sprievodcov

²¹ ONDRUŠEKOVÁ, Anna. Ondrej Ivan oslávi osemdesiatiny výstavou Jubilejná. 2006.

a populárnych publikácií. V rokoch 1953-1981 bol členom Poradného zboru pre TANAP. Jeho prínos pre vedu a spoločnosť bol ocenený Rádom Tomáša Garigue Masaryka“ (Pacl 2009, s. 13)²².

27. február

Chlebák, Gabriel

„kňaz (5.10.1911 Podolíneč – 27.2.2001 Poprad). Narodil sa v učiteľskej rodine. Po ukončení tamojšej ľudovej školy absolvoval Gymnázium s maturitou v Kežmarku, ktoré ukončil v roku 1929 a pokračoval v štúdiu na Právnickej fakulte v Bratislave. Po jej ukončení v roku 1934 absolvoval Bohosloveckú fakultu v Spišskej Kapitule. Za kňaza bol vysvätený 29. júna 1938. Potom pôsobil ako kaplán v Ľubici, Smižanoch a Námestove, farár v Liptovských Matiašovciach, Veľkej Lomnici a Veľkej. V rokoch 1975-1989 zastával zároveň funkciu dekana popradského dekanátu, od roku 1968 bol sudcom Spišského súdneho tribunálu. Okrem každodennej dušpastierskej činnosti mal Gabriel veľké zásluhy spoločne s evanjelickým a. v. farárom Júliusom Filom na náboženskom zmierení obyvateľstva a tiež na záchrane kultúrnych pamiatok, akými sú farský kostol sv. Jána Evanjelistu, rekonštrukcia zvonice, zautomatizovanie zvonenia a jeho elektrifikácia. Poslednou veľkou akciou bola náročná rekonštrukcia cennej pamiatky, ktorou je farská budova vo Veľkej. Jej rekonštrukcia bola vykonaná za pomoci veľkých obyvateľov. Dekanovi, farárovi vd. Gabrielovi Chlebákovi bola v roku 1996 udelená Cena primátora mesta Poprad za obetavú duchovnú starostlivosť o obyvateľov mestskej časti Veľká. V roku 1995 odišiel do dôchodku“ (Javorská 1998, s. 35-36)²³.

28. február

Szutórisz, Fridrich

„botanik, učiteľ (16.3.1854 Spišská Belá – 28.2. 1926 Prešov). Študoval na evanjelickom lýceu v Kežmarku, prírodné vedy na univerzite v Budapešti, v roku 1880 zložil odbornú učiteľskú skúšku z prírodopisu a chémie. Roku 1886-1925 bol učiteľom prírodopisu, zemepisu, nemeckého a maďarského jazyka, po roku 1918 aj geológie a chémie na Slovenskom evanjelickom kolegiálnom gymnáziu v Prešove, súčasne bol správca fyzikálnych a prírodovedných zbierok školy a od roku 1909-1916 bol rektorom kolégia. Z Prešova odišiel do Sárospataku, kde sa popri pedagogickej práci venoval popularizácii prírodopisu a botaniky. V Prešove vynikol ako pedagóg. Bol pokračovateľom v činnosti F. Hažlinského, usiloval sa rozšíriť jeho prírodopisnú zbierku v prešovskom kolegiálnom gymnáziu. Napísal ilustrované dielo Svet rastlín a človek, v roku 1914 vydal príručného sprievodcu po Šariši. Bol spoluautorom učebnice prírodopisu pre ľudové školy. Angažoval sa v prírodovednej sekcii Karpatského spolku, v ktorom sa snažil o rozvíjanie turistiky a propagáciu Vysokých Tatier. Bol predsedom spolku Karpatenverein, poslancom a župným podpredsedom národnej strany pracujúcich“ (Maťovčík 1992, s. 420)²⁴.

²² PAČL, Juraj. Galéria priekopníkov Tatranského národného parku. 2009.

²³ JAVORSKÁ, Darina, Zuzana KOLLÁROVÁ, Božena MALOVCOVÁ, Eva SEDLÁČKOVÁ, Martina ŠLAMPOVÁ a Marta BEDNÁROVÁ. Veľká: 1268 – 1998. 1998.

²⁴ MAŤOVČÍK, Augustín, Jozefína BALLOVÁ, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Milan STRHAN, Jana KÁČEROVÁ, Katarína SCHLENKEROVÁ a Marián MINÁRIK, 1992. Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990). Martin: Matica slovenská. ISBN 80-7090-216-7.

Udalosti (vyberáme ...)

745. výročie (1271)

Vznik obce Ľubica

„Ľubica leží juhovýchodne od Kežmarku na ceste, ktorá smeruje do Levoče. Vzdialenosť stredy obce od stredy Kežmarku je asi 2 km a obec sa rozprestiera až na hranice Kežmarku. Niekoľko domov na ceste smerom ku Kežmarku bolo k nemu pripojených. Obcou preteká väčší potok nazývaný Ľubický, a to smerom do Kežmarku, kde sa vlieva do rieky Poprad. Obec je rozložená v údolí, ktoré bolo vytvorené Ľubickým a Tvarožnianskym potokom. Územie Ľubice so svojim okolím patrí do údolnej, mierne teplej a mierne vlhkej oblasti, s miernou zimou“ (Dovjak 1971, s. 51)²⁵. V dejinách Ľubice je veľmi pamätný rok 1271, keď uhorský kráľ Štefan V. udelil jej mestské práva, tak ako iným spišským obciam. Touto výsadou ich pozdvihol do počtu kráľovských miest. Pomer obce Ľubica ku Kežmarku, ktorý mal v dejinách obce veľký význam, bol vyriešený tak, že sa stala jeho súčasťou ako „predmestie“. Zlúčenie obce s Kežmarkom bolo vykonané na základe zákona č. 130/1970 Zb. čl. 1 a v zmysle ktorého bolo určené, že v okrese Poprad budú dve aglomeračné jednotky a to Poprad, Svit a druhá Kežmarok, Ľubica a Malý Slavkov. Novembrové udalosti r. 1989 prebudili občanov obce Ľubica z apatie, ktorá sa prejavovala v období totalitného režimu. Dňa 8. a 9. novembra 1991 sa konalo referendum o odčlenení Ľubice od Kežmarku. Za odlúčenie hlasovalo 95 % občanov, ktorí sa zúčastnili referenda. Uznesením vlády SR zo dňa 21. 7. 1992 č. 664 došlo k schváleniu rozdelenia Kežmarku na Kežmarok a Ľubicu a dňom 1. 9. sa stala obec Ľubica samostatnou“ (Chalupecký 1996, s. 50-51)²⁶.

²⁵ DOVJAK, Viktor. Hospodárske pomery: Poloha Ľubice. 1971.

²⁶ CHALUPECKÝ, Ivan. Pričlenenie obce Ľubica ku Kežmarku a jej osamostatnenie. 1996.

105. výročie (1911)

Medzinárodné lyžiarske preteky v Tatranskej Polianke (4.-5.2.1911)

„Usporiadateľom pretekov bol z poverenia Maďarského zväzu telesnej výchovy Maďarský skiklub v Tatranskej Polianke, ktorý vydal základné informácie o kategóriách pretekárov, športových disciplínach, podmienkach účasti, podmienkach získania titulu majstra a pod. Okrem iného sa v nich dozvedáme, že pretekári boli rozdelení do štyroch kategórií. Pre prvú kategóriu juniorov boli vypísané preteky v behu a zjazde na 3 km. Zúčastniť sa mohli amatéri začiatočníci, ktorí dosiahli vek 17 rokov a v dovtedajších pretekoch juniorov nezískali žiadnu cenu a nezúčastnili sa na seniorských pretekoch. Druhú kategóriu tvorili seniory, pre ktorých boli nachystané preteky v behu a zjazde na 6 km. Tretia kategória bola pre juniorov v skoku a štvrtá pre preteky v skoku seniorov. Piatu kategóriu tvorili pretekári v krasojazde na lyžiach. Preteky boli súčasne aj majstrovstvami Maďarska a majstrom v lyžovaní sa mal stať ten, kto v druhej a štvrtej kategórii (beh a skok) dosiahne najlepšie výsledky. Na preteky bolo stanovené na tie časy pomerne vysoké štartovné podľa kategórií od dvoch do štyroch korún. Okrem domácich pretekárov sa zúčastnili aj pretekári zo zahraničia. Víťazom prvých pretekov v Tatranskej Polianke a majstrom v jazde na lyžiach na rok 1911 sa stal Richard Gerin z Österreichischer Ski Clubu“ (Terezčák 1997, s. 108-110)²⁷.

Stopy lyžiarskej trate prvých medzinárodných pretekov zo Slietzského domu do Tatranskej Polianky v roku 1911.

²⁷ TEREZČÁK, Ján. Dejiny lyžovania na Slovensku: 1860-1944. 1997.

70. výročie (1946)

Zlúčenie Veľkej a Spišskej Soboty s Popradom

„V povojnových rokoch so vznikom a činnosťou prvých národných výborov boli úzko späté aj s viacerými návrhmi na nové administratívno-správne usporiadanie. Do urbanizačných procesov začali výraznejšie zasahovať administratívne opatrenia. Mesta Poprad i celého okresu sa bytostne dotýkali najmä snahy o vytvorenie Veľkého Popradu zlúčením Veľkej a Sp. Soboty s Popradom. História rozlične modifikovaných predstáv zjednotenia mala za sebou viac neúspešných ako nádejných takmer 70 rokov. Už od začiatku mája 1945 prebiehali rozhovory medzi zástupcami jednotlivých národných výborov. Vo Veľkej 2. júla plénum MNV sformulovalo sedem podmienok a v prípade ich splnenia MNV bude súhlasiť s pripojením k Veľkému Popradu. Spoločné zasadnutie MNV so zástupcami Popradu bolo 7. júla 1945. Podobné zasadnutie pléna sa konalo 23. júla 1945 aj v Sp. Sobote. Predložené požiadavky zástupcovia Popradu bezvýhradne akceptovali, za preloženie Okresného súdu do Popradu sľúbili adaptovať budovu a umiestniť v nej školy a úrady. Všetkých 420 prítomných členov MNV Sp. Sobota vyslovilo súhlas s uznesením. S uzavretými dohodami súhlasilo plénum MNV v Poprade i spoločné zasadnutie zástupcov všetkých národných výborov 30. júla 1945 v Poprade. Zbor povereníkov o záležitosti rokoval a schválil zlúčenie 6. septembra 1945 podľa zákona č. 115/42 Sl. Z. Povereníctvo vnútra vyhláškou č. 3476/2 – II – 2/1945 z 3. októbra 1945 s právnym účinkom od 1. januára 1946 rozhodlo o zlúčení Veľkej a Sp. Soboty s Popradom a o vytvorení jednej politickej obce Poprad. Tento významný historický akt bol prirodzeným završením dovtedajšieho integračného vývoja všetkých troch obcí a vytvorením základne pre rýchlejší rozvoj nového hospodárskeho a spoločenského celku“ (Chalupecký 1998, s. 322-324)²⁸.

²⁸ CHALUPECKÝ, Ivan. Dejiny Popradu. 1998.

Zoznam bibliografických odkazov

ANONYM, 2016. *Biografický slovník Popradu: Písmeno M* [online]. [cit. 2016-01-12]. Dostupné z:

http://www.kniznicapp.6f.sk/biograficky-slovník/index.php?option=com_content&view=article&id=115:marton-jan-ing&catid=45:pismeno-m&Itemid=65

BALEJOVÁ, Anna, Marta BORNEMISZOVÁ, Mária OROLINOVÁ a Ľuba RUSNÁKOVÁ, 1996. *Biografický slovník okresu Poprad*. Poprad: Okresná knižnica a Miestny odbor Matice slovenskej Poprad. ISBN 80-88692-04-0.

BARÁTHOVÁ, Nora, Erika CINTULOVÁ, Jaroslav GROCHOLA, Lucia HARTINGEROVÁ, Milan CHOMA, Vladimír JANČEK, Andrej JANOVSÝ, Klára KUBIČKOVÁ, Mikuláš LIPTÁK a Jana VÍZNEROVÁ, 2009. *Osobnosti Kežmarku: (1206 – 2009)*. Kežmarok: Jadro. ISBN 978-80-89426-02-7.

DOVJAK, Viktor, 1971. Hospodárske pomery: Poloha Ľubice. In: Škarba, Viliam. Ľubica: Zborník vydaný k 700. Výročiu udelenia mestských práv. Bratislava: Vydavateľstvo Obzor.

CHALUPECKÝ, Ivan, 1996. Pričlenenie obce Ľubica ku Kežmarku a jej osamostatnenie. In: Z minulosti Ľubice: zborník k 725. výročiu získania mestských práv (1271-1996). Kežmarok: Ing. Mikuláš Lipták. ISBN 80-88747-39-2.

CHALUPECKÝ, Ivan, 1998. *Dejiny Popradu*. Košice: Oriens. ISBN 80-88828-12-0.

JANOVSÝ, Andrej, 2009. Ernst Grosz – hudobný umelec európskeho formátu. In: *Kežmarok*. Roč. 17, č. 12, s. 11.

JAVORSKÁ, Darina, Zuzana KOLLÁROVÁ, Božena MALOVCOVÁ, Eva SEDLÁČKOVÁ, Martina ŠLAMPOVÁ a Marta BEDNÁROVÁ, 1998. Veľká: 1268-1998. Poprad: Mestský úrad. ISBN 80-968028-5-2.

KAČÍREK, Ľuboš, 2000. Madánsky (Madanský), Michal. In: PAŠTEKA, Július, 2000. *Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska*. LÚČ: Bratislava. ISBN 80-7114-300-6.

KOLLÁROVÁ, Zuzana, Richard BEKESS, Magdaléna BEKESOVÁ, Jana KUŠNIRÁKOVÁ, Július MALIČKÝ, Božena MALOVCOVÁ, Daniela MLYNÁRČIKOVÁ a Peter ROTH, 2004. *Biografický slovník mesta Poprad*. Poprad: Mestský úrad. ISBN 80-969037-6-4.

LABUDA, Vladimír a Michal ŠMÁLIK, 2008. *Dejiny Veľkej Lomnice*. Huncovce: Vladimír Labuda – VL – GRAFIK. ISBN 978-80-970053-0-6.

MATEJNÝ, Bohuslav, 1971. 50 rokov Liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb v Kvetnici pri Poprade: (1921-1971), 1971. Martin: Vydavateľstvo Osveta.

MAŤOVČÍK, Augustín, Ľudmila ĎURANOVÁ, Anna ŠOURKOVÁ, Alena TÁBORECKÁ, Peter CABADAJ, Zdenko ĎURIŠKA, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Danka LACKOVÁ, Daniela MAMICOVÁ a Dagmar SLAVKOVSKÁ, 2003. Lexikón slovenských žien. Martin: Národný biografický ústav SNK. ISBN 80-89023-30-4.

MIHÓKOVÁ, Mária, 1995. *Slovník košických osobností 1848-1918*. Košice: Štátna vedecká knižnica. ISBN 80-85328-22-4.

MINÁČ, Vladimír, Štefan KRIVUŠ, Michal ELIÁŠ, Štefan VALENTOVIČ, Michal MAHEĽ, Vladimír CIRBES, Jozef VLADÁR, Karol ROSENBAUM, Ján DEKAN, Štefan KOPČAN, Helena PÁLKOVÁ a Pavol HOLÉCZY, 1986. *Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. Martin: Matica slovenská.

MINÁČ, Vladimír, Štefan KRIVUŠ, Michal ELIÁŠ, Štefan VALENTOVIČ, Michal MAHEĽ, Vladimír CIRBES, Jozef VLADÁR, Karol ROSENBAUM, Ján DEKAN, Štefan KOPČAN, Helena PÁLKOVÁ a Pavol HOLÉCZY, 1987. *Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. Martin: Matica slovenská.

MAŤOVČÍK, Augustín, Jozefína BALLOVÁ, Margita ĎUROVČÍKOVÁ, Emil KAČALA, Milan STRHAN, Jana KÁČEROVÁ, Katarína SCHLENKEROVÁ a Marián MINÁRIK, 1992. *Slovenský biografický slovník: (od roku 833 do roku 1990)*. Martin: Matica slovenská. ISBN 80-7090-216-7.

ONDRUŠEKOVÁ, Anna, 2006. Ondrej Ivan oslávi osemdesiatiny výstavou Jubilejná. In: *Poprad*. Roč. 17, č. 13, s. 3.

PACL, Juraj, 2009. Galéria priekopníkov Tatranského národného parku. In: *Tatry*. Roč. 48, č. 3, s. 13. ISSN 1335-6828.

SOJÁK, Marián, 2001. *Kapitoly z dejín Matejoviec*. Poprad: Mestský úrad [Obvodný úrad Matejovce]. ISBN 80-968579-0-8.

TEREZČÁK, Ján, 1997. *Dejiny lyžovania na Slovensku: 1860-1944*. Poprad: Slza. ISBN 80-88680-15-8.